Çocukluk Döneminde Baban?n Anneye Yönelik ?iddetine Tan?k Olma Durumu Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Çocukluk Döneminde Baban?n Anneye Yönelik ?iddetine Tan?k Olma Durumu Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19115

ARABPSYCHOLOGY.COM

Öz

Bu ölçek, Ayd?n, Bekir ve Çiçek (2015) taraf?ndan, çocukluk döneminde baban?n anneye uygulad??? **aile içi ?iddet** eylemlerine tan?k olma durumlar?n? ölçmek amac?yla geli?tirilmi?tir. Ölçek, toplam 10 maddeden olu?makta olup, "Sözel-minör fiziksel ?iddet" ve "A??r fiziksel ?iddet" olmak üzere iki alt boyuta sahiptir. Ölçek, bireylerin çocukluk döneminde maruz kald??? ?iddet deneyimlerinin s?kl???n? ölçmek için 3'lü **Likert tipi** bir derecelendirme kullan?r. Temel amac?, çocuklar?n ebeveynler aras? ?iddete tan?k olma düzeyini belirleyerek, bu travmatik deneyimin potansiyel psikolojik etkilerini ara?t?rmakt?r.

Anahtar Kelimeler

Çocukluk Dönemi, Baban?n Anneye ?iddeti, ?iddete Tan?k Olma, **Aile ?çi ?iddet**, Psikolojik Ölçek, Geçerlik, Güvenirlik.

Yazarlar

Alper Remzi Ayd?n, Halil Bekir, Osman Çiçek.

Amaç

Çocukluk Döneminde Baban?n Anneye Yönelik ?iddetine Tan?k Olma Durumu Ölçe?i'nin temel amac?, çocuklar?n baban?n anneye yönelik uygulad??? **aile içi ?iddet** eylemlerine ne s?kl?kta tan?k oldu?unu nicel olarak belirlemektir. Bu ölçek, özellikle Türkiye ba?lam?nda, çocukluk ça?? travmatik deneyimlerini ölçmeye yönelik güvenilir ve geçerli bir **psikometrik** araç ihtiyac?na cevap vermek üzere geli?tirilmi?tir.

Ölçe?in geli?tirilmesi, bu deneyimlerin ciddiyetini ve yayg?nl???n? akademik ara?t?rmalarda kullan?labilecek standart bir yöntemle de?erlendirmeyi hedeflemi?tir. Geli?tirme sürecinde, mevcut uluslararas? ölçme araçlar?n?n kültürel adaptasyonu yerine, do?rudan hedef yap?ya uygun, anla??l?r ve güvenilir bir ölçüm arac? olu?turulmas? amaçlanm??t?r.

Yap?

Ölçülen psikolojik yap?, "Çocukluk Döneminde Baban?n Anneye Yönelik ?iddetine Tan?k Olma Durumu"dur. Bu yap?, maruz kal?nan ?iddetin do?as? ve yo?unlu?u temel al?narak iki ana alt boyutta incelenmektedir: **Sözel-minör fiziksel ?iddet** ve **A??r fiziksel ?iddet**.

Ölçek, toplam 10 maddeden olu?maktad?r ve bu iki alt boyut, tan?k olunan ?iddet eylemlerinin psikolojik etkilerini daha detayl? analiz etmeye olanak tan?r. Sözel-minör fiziksel ?iddet boyutu,

ARABPSYCHOLOGY.COM

genellikle itme, hafif vurma veya sözlü tehditleri içerirken; a??r fiziksel ?iddet boyutu, yaralanmaya neden olabilecek veya ciddi zarar verme potansiyeli ta??yan eylemleri kapsamaktad?r.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çal??malar?, daha önce Murray A. Straus (1979) taraf?ndan geli?tirilen ve Arslan (2002) ile Baykal (2008) taraf?ndan Türkçe geçerlik ve güvenirlik çal??malar? yap?lan **Conflict Tactic Scale (CTS)** referans al?narak gerçekle?tirilmi?tir. Özellikle **CTS**'nin "Ebeveynler aras? ?iddet, babadan anneye" formu esas al?nm??t?r.

Ba?lang?çta 12 maddeden ve 6'l? Likert tipinden olu?an bu form, Ayd?n, Bekir ve Çiçek (2014) taraf?ndan adaptasyon sürecine tabi tutulmu?tur. Bu süreçte, sorular?n anla??l?rl???n? art?rmak amac?yla uzman görü?leri al?nm?? ve ölçek 3'lü **Likert tipi** format?na (1= ya?anmad?, 2= bazen ya?and?, 3= ya?and?) dönü?türülmü?tür. Soru köklerinde anlam? bozmayacak ?ekilde küçük de?i?iklikler yap?larak yeniden geçerlik analizleri tamamlanm?? ve ölçe?in yap?sal geçerli?i kan?tlanm??t?r.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik analizleri, iç tutarl?l?k yöntemi kullan?larak gerçekle?tirilmi?tir. Elde edilen de?erler, ölçe?in yüksek düzeyde iç tutarl?l??a sahip oldu?unu göstermektedir. Genel ölçek için hesaplanan **Cronbach Alfa** iç tutarl?k katsay?s? .92 olarak belirlenmi?tir.

Alt boyutlar incelendi?inde de yüksek güvenirlik katsay?lar? elde edilmi?tir. "Sözel-minör fiziksel ?iddet" alt boyutu için **Cronbach Alfa** katsay?s? .89, "A??r fiziksel ?iddet" alt boyutu için ise .93 olarak belirlenmi?tir. Bu yüksek katsay?lar, ölçe?in farkl? alt boyutlar?n?n da tutarl? bir ?ekilde ilgili yap?y? ölçtü?ünü teyit etmektedir.

Faktör Analizi

Çocukluk Döneminde Baban?n Anneye Yönelik ?iddetine Tan?k Olma Durumu Ölçe?i, 10 madde ve iki temel alt boyuttan olu?maktad?r: Sözel-minör fiziksel ?iddet ve A??r fiziksel ?iddet. Bu iki faktörlü yap?n?n ortaya ç?kar?lmas?, ölçe?in özgün geli?tirme çal??mas? kapsam?nda gerçekle?tirilen **faktör analizi** sonuçlar?na dayanmaktad?r.

Faktör analizi, tan?k olunan ?iddet eylemlerinin farkl? ?iddet düzeylerini temsil eden iki ayr?, ancak ili?kili boyutta topland???n? göstermi?tir. Bu ayr?m, ?iddetin sadece varl???n? de?il, ayn? zamanda ?iddetin niteli?ini de de?erlendirmeye olanak tan?yarak ölçe?in yap?sal geçerli?ini desteklemektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Araç

Test Türü: Geli?tirme

Format: 10 madde, 2 alt boyutlu öz bildirim ölçe?i. Derecelendirme 3'lü Likert tipindedir.

Mevcut Diller: Türkçe.

Popülasyon Grubu: Çocukluk döneminde ebeveynler aras? ?iddete tan?k olan bireyler (genellikle ergenler veya yeti?kinler için retrospektif raporlama arac? olarak kullan?l?r).

Ya? Grubu: Belirtilmemi?tir (Çocukluk dönemi deneyimlerini rapor eden ya? gruplar?).

Popülasyon Detaylar?: Orijinal geli?tirme çal??mas?n?n örneklem detaylar? kaynakta detayland?r?lmam??t?r.

Test Metodolojisi: Bireylerin çocukluk döneminde baban?n anneye uygulad??? ?iddet olaylar?na ne s?kl?kta tan?k oldu?unu, 1 (ya?anmad?), 2 (bazen ya?and?) ve 3 (ya?and?) seçeneklerinden birini i?aretleyerek belirtti?i öz bildirim metodolojisi kullan?l?r.

Anahtar Kelimeler

Conflict Tactic Scale (CTS), **Cronbach Alfa**, Ebeveynler Aras? ?iddet, Çocuk Travmas?, **Psikometrik** Özellikler, Likert Ölçe?i.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi Yok

Kurum E-posta Adresleri: Sorumlu Yazar (Alper Remzi Ayd?n): alperremziaydin@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Bilgi Yok

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in geli?tirme çal??mas? 2014 y?l?nda yap?lm??, yay?nlanmas? ise 2015 y?l?nda gerçekle?tirilmi?tir. Ölçe?in kullan?m?, ticari olmayan akademik ara?t?rmalar için genellikle sorumlu yazar?n iznine tabidir. Kullan?m izinleri ve olas? ücretlendirme bilgileri için sorumlu yazar Alper Remzi Ayd?n ile do?rudan ileti?ime geçilmesi önerilmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynaklar

Ayd?n, A.R., Bekir, H. & Çiçek, O. (2015). Witnessing the domestic violence of father towards mother in childhood: Scale developing study. In K. Norley, M. A. Icbay, & H. Arslan (Eds.), *Contemporary approaches in education* (pp. 413-420). Frankfurt: Peter Lang.

Straus, M. A. (1979). Measuring intrafamily conflict and violence: The Conflict Tactics Scale (CTS). *Journal of Marriage and Family, 41*(1), 75-88.

Arslan, H. (2002). *Conflict Tactic Scale (CTS) Ebeveynler Aras? ?iddet Alt Ölçe?i Geçerlik ve Güvenirlik Çal??mas?.* Yay?nlanmam?? yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Baykal, T. (2008). *Ebeveynler Aras? Çat??maya Tan?k Olma ve Çocuklar?n Uyum Düzeyleri Aras?ndaki ?li?kiler.* Yay?nlanmam?? doktora tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Çocukluk Döneminde Baban?n Anneye Yönelik ?iddetine Tan?k Olma Durumu Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçe?in orijinal maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte bulunmamaktad?r. Ölçek, iki alt boyut ("Sözel-minör fiziksel ?iddet" ve "A??r fiziksel ?iddet") olmak üzere toplam 10 maddeden olu?maktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM